

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Årsredovisning 2025

Lystkom

1. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Varje kommun ska enligt kommunallagen ha riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Fullmäktiges, kommunstyrelsens och revisorernas roll illustreras i figuren nedan.

Fullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen utvärderar målen i delårsbokslutet och gör en prognos över måluppfyllelsen för helåret.

Kommunstyrelsen utvärderar målen i årsredovisningen och gör en bedömning av måluppfyllelsen för helåret.

Revisorerna bedömer om resultaten delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat samt om kommunen klarar kravet på en ekonomi i balans.

2. Definition av god ekonomisk hushållning

- ▶ Förbundsdirektionen har inte tagit något explicit beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunalförbundet. Respektive kommunfullmäktige i Lycksele, Storuman, Vilhelmina och Åsele har varken enskilt eller tillsammans fastställt mål av betydelse för god ekonomisk hushållning för Lystkom.
- ▶ I kommunalförbundets budget- och verksamhetsplan för 2025 finns tre finansiella målsättningar. Av budget- och verksamhetsplan framgår att uppfyllnad av de finansiella målen i förbundet är en förutsättning för att respektive medlemskommuns mål för god ekonomisk hushållning ska uppnås. Tillhörande de finansiella målen finns indikatorer för uppföljning. Det finns 11 verksamhetsmål i förbundet, men det framgår inte av budget- och verksamhetsplan om och i sådana fall vilka av dessa som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Av de 11 målen finns det 3 mål som saknar indikatorer för uppföljning.
- ▶ Vid direktionens sammanträde i mars 2025 lämnade direktionen ett svar på revisionens granskning av delårsrapporten för år 2024. I svaret beslutade direktionen om att 2 av förbundets totalt 14 mål är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Till dessa mål finns indikatorer för uppföljning. Vi noterar att det inte finns någon motivering varför direktionen anser att dessa mål är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Per årsredovisning 2025 ser vi fortfarande inte ett självständigt, formellt dokument med "riktlinjer för god ekonomisk hushållning" beslutad av direktionen, men årsredovisningens beskrivning och målstruktur ger nu en betydligt tydligare GEH-ram än vid delårsrapporten.
- ▶ I årsredovisningen finns ett särskilt avsnitt 1.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning där Lystkoms mål per målområde 1-5 redovisas med: målformulering, mätbara målvärden 2025, faktisk utfall 2025, bedömning av måluppfyllelse. Avsnittet anger också uttryckligen att målen i målområde 1 (Uppdrag) är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

3. Direktionen uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

Verksamhetsmål

- ▶ Under målområde 1 Uppdrag lyfts tre delmål, bl.a.:
- ▶ *bra service och gott bemötande,*
- ▶ *centrala funktioner som upprätthåller säkerhet, service, tillgänglighet och teknik,*
- ▶ systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Till dessa kopplas konkreta indikatorer och utfall, t.ex.:

- ▶ Servicegrad telefoni: 92,6 % av samtalen besvaras inom 30 sek. (målvärde 90 %).
- ▶ Väntetid IT-support: 79 % av samtalen understiger 2 minuter (målvärde 90 %).
- ▶ Antal ärenden i ITSM överstiger antalet inkomna telefonsamtal (mål uppfyllt).
- ▶ NKI: Kundtjänst 7,8, IT 6,7 (målvärde $\geq 7,0$). Genomförd cybersäkerhetskoll - Lystkom når nivå 1.

Två verksamhetsmål (*bra service.., centrala funktioner..*), som är "av särskild betydelse för god ekonomisk hushållning", bedöms som delvis uppfyllda.

3. Direktionen uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

Finansiella mål

Under målområde 5 Finansiellt anges finansiella mål som uttryckligen knyts till god ekonomisk hushållning:

- ▶ Årligt överskott minst 2 % av omsättningen.
- ▶ Kostnadseffektivitet (OH, SITHS-kort, nyckeltal för kundtjänst och IT) - jämförelse mot andra organisationer.

Utfallet 2025:

- ▶ Årets resultat: +3 958 tkr, motsvarande 7,9 % av omsättningen - målet tydligt uppfyllt.
- ▶ Kostnadseffektivitetsmåten redovisas i verksamhetsberättelsen, och årsredovisningen anger att samtliga mål för kostnadseffektivitet uppnås.

Direktionen gör en samlad bedömning av GEH:

- ▶ Av 14 mål är 12 uppfyllda och 2 delvis uppfyllda.
- ▶ De finansiella målen är fullt uppnådda.
- ▶ De två GEH-relevanta verksamhetsmålen är delvis uppfyllda.
- ▶ *Den sammantagna bedömningen är att verksamheten är förenlig med god ekonomisk hushållning.*

Förbundets balanskravsresultat är 3 958 tkr.

- ▶ Utfallet är ca 2,8 mnkr bättre än prognos. Detta förklaras av högre intäkter, längre avskrivningskostnader samt lägre personalkostnader.

4. Vår bedömning

- ▶ **Vår bedömning är att förbundet efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt att förbundet efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.**
- Presentationen är dock relativt kortfattad och skulle kunna utvecklas ytterligare, exempelvis genom att tydligare visa eventuella justeringsposter och en eventuell avstämning mot tidigare års negativa balanskravsresultat om sådana skulle uppkomma framöver.
- ▶ Lystkom uppnår de tre finansiella målen. Finansiell måluppfyllelse är dokumenterad. Resultatnivå ger ett tydligt finansiellt överskott.
- ▶ Lystkom uppnår delvis de två verksamhetsmål som är av särskild betydelse för GEH.
- ▶ **Förbundet uppnår en god ekonomisk hushållning år 2025.** Bedömningen baseras på att 9 av 11 verksamhetsmål är uppfyllda medan 2 verksamhetsmål bedöms som delvis uppfyllda, att samtliga 3 finansiella mål är uppnådda samt att balanskravsresultatet är positivt.
- ▶ Jämfört med delårsrapporten har redovisning och bedömning av GEH utvecklats.

5. Våra rekommendationer

Formalisera riktlinjer för GEH

- ▶ Direktionen bör besluta om ett samlat dokument "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning" där man: definierar vad GEH innebär för Lystkom, kopplar GEH till målområden och finansiella mål, beskriver hur GEH ska följas upp i delår och årsbokslut.

Utveckla balanskravsutredningen

- ▶ Behåll den balanskravsredovisning, inklusive tabell, som finns i årsredovisningen och överväg att utveckla den ytterligare genom att: tydligt redovisa årets resultat, eventuella justeringsposter och beräknat balanskravsresultat, samt vid behov komplettera med en avstämning mot tidigare års negativa balanskravsresultat om sådana skulle uppstå. Detta skulle ytterligare underlätta för läsaren att följa hur balanskravet uppfylls över tid.

Konsekvent GEH-rapportering även i delårsrapport

- ▶ Den förbättrade årsredovisningsmodellen för mål och bedömning av GEH bör "lyftas tillbaka" till delårsrapporten, så att prognos för GEH kan bedömas redan per 30 juni kommande år.

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY